

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PATRZYĆ i PATRZEĆ, i ich derywaty

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Obie formy: PATRZYĆ i PATRZEĆ są równie poprawne. Jednak wywodząca się od nich liczna rodzina wyrazowa jest już mocno zróżnicowana pod względem poprawności form.

Postać PATRZYĆ jest starsza, dlatego wszystkie derywaty czasownikowe utworzone od niej uznawane są za poprawne. Postać PATRZEĆ jest młodsza, a do tego regionalna, dlatego też za poprawne uznawane są jedynie niektóre tworzone od niej czasowniki. (Innymi słowy: każdy utworzony od tych form czasownik, który kończy się na -yć, jest poprawny; niektóre z tych na -yć mają również poprawne odpowiedniki zakończone na -eć).

Poprawne postaci zakończone na -yć, niemające odpowiedników wśród tych na -eć, to: DOPATRZYĆ (nie „dopatrzyć”), DOPATRZYĆ SIĘ (nie: „dopatrzyć się”), WPATRZYĆ SIĘ (nie: „wpatrzyć się”), WYPATRZYĆ (nie: „wypatrzyć”), PRZEPATRZYĆ (nie: „przepatrzyć”), ZAPATRZYĆ SIĘ (nie: „zapatrzeć się”), OPATRZYĆ (nie: „opatrzyć”), OPATRZYĆ SIĘ (nie: „opatrzyć się”), ZAOPATRZYĆ, UPATRZYĆ.

A oto czasowniki o dwóch poprawnych postaciach: PATRZYĆ SIĘ i PATRZEĆ SIĘ, POPATRZYĆ i POPATRZEĆ, POPATRZYĆ SIĘ i POPATRZEĆ SIĘ, NAPATRZYĆ SIĘ i NAPATRZEĆ SIĘ, ROZPATRZYĆ i ROZPATRZEĆ, ROZPATRZYĆ SIĘ i ROZPATRZEĆ SIĘ.